

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Deres ref: 2009/00371 ME/ME3 CLH:elt

Gjennomføring av direktivet om audiovisuelle medietjenester - høringsuttalelse

Vi viser til departementets høringsbrev av 2009-07-09, samt epostkorrespondanse med ekspedisjonssjef Roy Kristiansen, hvor vi ble innvilget utsatt høringsfrist til 14. oktober.

1. Generelt

Norsk Redaktørforening (NR) mener på generelt og prinsipielt grunnlag at lovgivning som søker å regulere eller påvirke mediernes *innhold* i størst mulig grad bør være teknologinøytral. I så måte er vi svært skeptiske til å utvide virkeområdet for spesialreglene i kringkastingsloven til også å omfatte andre tekniske formidlingsplattformer. Dette både fordi enhver regulering av frie medier bør holdes på et minimum, men også fordi et slikt lovpolitisk veivalg vil lede inn et landskap hvor det er svært vanskelig å navigere. Departementets høringsnotat illustrerer dette problemet. Selv om det er forsøkt definert hva som skal omfattes av begrepet audiovisuelle medietjenester, og hvordan dette skal avgrenses mot formidlingsformer som ligner på dette, blant annet web-tv, så er det for vår del åpenbart at lovgiver – og i neste omgang de organer som skal forvalte loven – vil stå overfor svært vanskelig avveininger.

Den teknologiske utvikling er heller ikke på direktivets side. Konvergeringen av ulike plattformer går så vidt raskt at det er et spørsmål om ikke direktivet er utdatert i god tid før det er gjennomført i de respektive lands nasjonale lovgivning. Dermed er det også strengt tatt et spørsmål om hvilken betydning direktivet, og gjennomføringen av det, strengt tatt vil få.

2. Gjennomføring av direktivet – prosessuelle spørsmål

Departementet lanserer tre mulige alternativet for den lovtekniske gjennomføringen av direktivet i norsk rett. I tråd med hva vi har anført under punkt 1, mener NR at det mest naturlige vil være å plassere reglene for audiovisuelle bestillingstjenester i flere eksisterende regelverk, etter hvor det måtte anses å passe. Vi er skeptiske til en utvidelse av kringkastingsloven, og at de mange spesielle og strenge regler som finnes der også skal gjelde for nye formidlingsformer – selv om disse måtte ha visse likhetstrekk med kringkasting, slik dette er definert i kringkastingsloven. Dersom denne logikken følges videre, vil det ved neste korsvei trolig være tenkbart med ytterligere utvidelser av kringkastingslovens virkeområde.

3. Direktivets materielle innhold

Til notatets punkt 5.2: NR er enig i at spørsmålet om innføring av en lovbestemmelse som gir norske myndigheter adgang til å iverksette beskyttelsestiltak i forhold til audiovisuelle bestillingstjenester etablert utenfor Norge, utredes nærmere av det oppnevnte Medieansvarsutvalget. Vi vil imidlertid på generelt grunnlag advare mot at denne typen konsesjoner etableres for tjenester som også er redaksjonelle. Regler som åpner for – i forkant og på generelt grunnlag – å sperre formidling av

redaksjonelt eller kunstnerisk materiale – hvor omstridt de enn måtte være, vil meget raskt komme i konflikt med Grunnlovens sensurforbud. Det sier seg selv at dette er en meget farlig vei å begi seg inn på.

Til notatets punkt 5.5: NR vil advare sterkt mot at departementet initierer selvregulerings- eller samreguleringsordninger som på noe punkt vil overlappe Pressens Faglige Utvalg (PFU). PFUs sterke stilling i den norske mediebransjen er tuftet på at de er anerkjent og veletablert som det organet som skal ivareta de etiske aspektene ved journalistisk virksomhet. Enhver etablering av alternative reguleringsformer vil kunne bidra til å svekke denne posisjonen.

Til notatets punkt 6.2: NR er enig med departementet i at ATM-direktivets artikkel 3 b må ansees gjennomført gjennom straffeloven (någjeldende) § 135a.

Til notatets punkt 6.4, 6.5 og 6.6: Med henvisning til våre prinsipielle anførsler under punkt 1, mener NR det ikke er grunn til å lage parallelle regler for kommersiell kommunikasjon for audiovisuelle bestillingstjenester av redaksjonell art. Dette er primært et spørsmål som handler om det enkelte program og den enkelte formidlers troverdighet. Slike spørsmål egner seg dårlig for lovgivning. For alle redaksjonelle programmer vil de problemstillingene notatet nevner i stor grad fanges opp av Vær Varsom-plakaten og Tekstreklameplakaten.

Til notatets punkt 8.1: NR mener reguleringen av adgangen til materiale for korte nyhetsreportasjer må reguleres slik at de gir muligheter for bruk av materialet i første programmerte nyhetssending etter at begivenheten har funnet sted. NR mener det er unaturlig å definere hvilke typer begivenheter eller helt konkrete begivenheter som skal gi denne adgangen. I prinsippet må den kunne omfatte enhver begivenhet som er belagt med eksklusive senderrettigheter. Det mest naturlige, etter vårt syn, vil være å regulere dette lovteknisk i åndsverkloven.

Til notatets punkt 9.1: Som departementet vil være vel kjent med, er NR i prinsippet motstandere av forbudet mot politisk reklame i fjernsynssendinger. Som en naturlig følge av dette mener vi det heller ikke bør innføres et tilsvarende forbud for audiovisuelle bestillingstjenester. En prinsipielt gal lovregulering blir ikke riktigere av at dens virkeområde utvides. I tillegg kommer det poenget vi har understreket under punkt 1 i denne uttalelsen, nemlig at avgrensings-problemene etter hvert vil bli svært vanskelige, og at de argumenter som tradisjonelt har vært fremført til fordel for et slikt forbud vil fremstå som stadig mer meningsløse etter hvert som det utvikles eksempelvis web-tv-tilbud som til forveksling ligner fjernsyn, men som ikke faller innenfor de definisjoner av audiovisuelle bestillingstjenester som direktivet legger opp til.

Oslo, 2009-10-14

Med vennlig hilsen
for Norsk Redaktørforening

Arne Jensen
ass. generalsekretær